

BALKAN

3. novembar 2004.

str. 6

POGLED IZ HAGA

MILOŠEVIĆ SE IPAK BRANI SAM, A BRANILAC "U REZERVU"

Proteklih nekoliko nedelja, sudije Žalbenog veća Tribunala u Hagu su se ponovo našle pred jednim od velikih izazova koji im je postavio postupak protiv Slobodana Miloševića. Opet su se našle u situaciji u kojoj su morale da vagaju i uspostave ravnotežu između dva osnovna načela krivičnog postupka - prava optuženog da se brani na način koji sam odabere i njegovog prava na ekspeditivno i pravično suđenje.

Pre Žalbenog, pred ovim zadatkom se našlo Pretresno veće Haškog tribunala i ono je donelo odluku kojom je Miloševiću dodelilo branioca, obrazlažući to činjenicom da se zdravlje optuženog znatno pogoršalo od početka suđenja i to tako da se dovodi u pitanje dalji tok sudskog postupka. Pretresno veće je zaključilo da postoji stvarna opasnost da suđenje može potrajati nerazumno dugo ili, još gore, da se neće ni završiti ukoliko optuženi nastavi da samog sebe zastupa bez pomoći advokata. U skladu sa tim, Pretresno veće je donelo odluku da Miloševiću dodeli branioca kako bi osiguralo da njegova odbrana bude izvedena u celosti. (Pogledajte ovu rubriku od 15. septembra 2004. godine.)

Optuženi se usprotivio ovakvoj odluci Pretresnog veća i, shodno tome, postupajući u skladu sa željom i interesima svog klijenta, dodeljeni branilac je uložio žalbu na tu odluku. Zadatak Žalbenog veća, u ovoj i sličnim situacijama, bio je da ispita da li je Pretresno veće postupilo ispravno, pravično i u okviru svojih ovlašćenja. Žalbeno veće je svoju odluku donelo u ponedeljak.

U toj odluci, Žalbeno veće je potvrdilo odluku Pretresnog veća da Slobodanu Miloševiću dodeli branioca, zaključivši da je ona ispravna i u potpunosti u okvirima ovlašćenja tog Veća, kao i da odlukom da mu se dodeli branilac nisu ugrožena Miloševićeva prava. Prilikom donošenja te odluke, sudije Međunarodnog suda pažljivo su razmotrile međunarodne konvencije o ljudskim pravima i domaću praksu raznih država. Žalbeno veće je konstatovalo da je Miloševićovo loše zdravlje prouzrokovalo brojna kašnjenja u postupku i da je Pretresno veće bilo u pravu kada je zaključilo da suđenje može potrajati nerazumno dugo.

Međutim, Žalbeno veće se nije složilo sa nalogom Pretresnog veća o podeli zadataka između Slobodana Miloševića i dodeljenog branioca. Pretresno veće je Miloševićevom braniocu dalo vodeću ulogu u pripremanju i vođenju odbrane (branilac bi pozivao i ispitivao svedoke, podnosio sve podneske o činjeničnim i pravnim pitanjima i primao uputstva od Miloševića, uzimajući u obzir njegovo mišljenje, dok bi Miloševiću bilo dozvoljeno da postavlja dodatna pitanja nakon što sa ispitivanjem završi branilac). Za razliku od toga, Žalbeno veće je odlučilo da Miloševiću ipak da vodeću ulogu u tom procesu: on će birati koje će svedoke pozvati i ispitivati ih pre branioca; on će podnositi zahteve Pretresnom veću i izneti završnu reč po završetku dokaznog postupka. Međutim, to će trajati samo dok to Miloševićovo zdravstveno stanje dozvoljava. Ukoliko se

Miloševićovo zdravstveno stanje ponovo pogorša, njegov branilac će omogućiti da se suđenje nastavi, čak ako Milošević privremeno i ne bude u mogućnosti da učestvuje. Žalbeno veće je prepustilo Pretresnom veću da odluči kada će branilac dodeljen Miloševiću preuzeti veću ulogu u vođenju odbrane.

Prilikom odlučivanja po ovom i svim drugim pitanjima, jedan od osnovnih zadataka pretresnih i Žalbenog veća Tribunala je da štiti osnovna prava optuženih osoba. U ovom slučaju, iako pravo Slobodana Miloševića da se sam brani nije apsolutno, njegovo pravo da iznese svoju odbranu po veoma teškim optužbama koje ga terete, a koje uključuju zločine protiv čovečnosti, kršenja zakona i običaja ratovanja i genocid, jeste. Bez obzira na to da li će dokaze odbrane izneti Milošević ili, ako mu zdravstveni problemi to onemogućavaju, branilac koji mu je dodeljen, Pretresno veće ne može doneti presudu sve dok ne čuje dokaze odbrane. Dotle, kao što je sudija Robinson već rekao - "ključna obaveza Pretresnog veća je da obezbedi pravično i ekspeditivno vođenje suđenja." Sada je na Miloševiću da iskoristi ovu priliku da radi sa dodeljenim braniocem kako bi u skladu sa ovim osnovnim načelima izneo svoju odbranu po optužbama Tužilaštva.

Outreach Programme

outreach@icty.org